

17) ΕΓΓΥΟΔΟΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Το άρθρο 18.1 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ/ΕΚΤ επιτρέπει στην ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες να συναλλάσσονται στις χρηματοοικονομικές αγορές αλλά απαιτεί ταυτόχρονα όπως οι πιστωτικές πράξεις καλύπτονται από επαρκή ασφάλεια (εγγύηση). Κατά συνέπεια, οι πράξεις παροχής ρευστότητας διενεργούνται έναντι ασφαλειών που είναι υποχρεωμένοι να παραχωρήσουν στην ΕΚΤ/Εθν.Κ.Τ. οι αντισυμβαλλόμενοι προκειμένου να αποτραπούν ζημιές κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Οι αποδεκτές ασφάλειες κατατάσσονταν αρχικά σε δύο βαθμίδες. Από 1.1.2007 και εξής σταδιακά καταργήθηκε η διάκριση αυτή και αντικαταστάθηκε από τον ενιαίο κατάλογο (single list).

17α) Οι δύο βαθμίδες και ο ενιαίος κατάλογος (the single list)

Μία διάκριση των εγγυοδοτικών στοιχείων γινόταν για εσωτερικούς λόγους του ΕΣΚΤ. Τα στοιχεία πρώτης βαθμίδας ορίζονταν από την ΕΚΤ. Τα στοιχεία δεύτερη βαθμίδας ορίζονταν από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της ΕΚΤ, και εγκρίνονται τελικά από την ΕΚΤ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ

Η ΕΚΤ είχε δημοσιοποιήσει ένα κατάλογο πρώτης βαθμίδας (tier one assets, actifs de niveau 1). Τα πιστοποιητικά χρέους που εκδίδονταν από την ΕΚΤ ανήκαν στον κατάλογο αυτό. Πιστοποιητικά χρέους που είχαν εκδοθεί από τις ΕθνΚΤ πριν από την 1.1.99 επίσης περιλαμβάνονταν στις ασφάλειες πρώτης βαθμίδας. Για τα υπόλοιπα στοιχεία έπρεπε να ισχύουν τα επόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας:

α) να είναι χρεόγραφα

β) να απολαύουν υψηλού βαθμού πιστοληπτικής αξιολόγησης

γ) να βρίσκονται στη ζώνη του ευρώ, να είναι μεταβιβάσιμα με λογιστικό τρόπο και να είναι κατατεθειμένα σε μία εθνική κεντρική τράπεζα ή σε ένα κεντρικό αποθετήριο τίτλων που πληροί τα ελάχιστα πρότυπα που τέθηκαν από την ΕΚΤ

δ) να είναι εκπεφρασμένα σε ευρώ

ε) να εκδίδονται ή να είναι εγγυημένα από φορείς εγκατεστημένους στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ)

ζ) να είναι εμπορεύσιμα (διαπραγματεύσιμα) σε μία αγορά που υπόκειται σε διοικητικούς περιορισμούς ή σε άλλες αγορές καθοριζόμενες από την ΕΚΤ. Οι ανωτέρω αγορές πρέπει να εμφανίζουν υψηλή ρευστότητα.

Παρά την εγγραφή τους στον κατάλογο πρώτης βαθμίδας, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν αποδέχονταν ασφάλειες όταν:

1) εκδίδονται ή είναι εγγυημένες από αντισυμβαλλόμενο ή άλλο φορέα με τον οποίο ο αντισυμβαλλόμενος έχει στενούς δεσμούς (μητρική - θυγατρική εταιρία, ή έλεγχος του 20% του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου)

2) χρεόγραφα που λήγουν πριν από την ημέρα πληρωμής της πράξης νομισματικής πολιτικής

3) χρεόγραφα με εισόδημα (π.χ. τοκομερίδιο) που εισπράττεται πριν από την ημέρα διακανονισμού της πράξης νομισματικής πολιτικής.

Όλα τα στοιχεία πρώτης βαθμίδας μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις διασυνοριακές συναλλαγές. Αυτό σημαίνει ότι ένας αντισυμβαλλόμενος μπορεί να δανειοδοτηθεί από την εθνική κεντρική τράπεζα του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος προσφέροντας ασφάλεια που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος. Τα στοιχεία πρώτης βαθμίδας ήταν επιλέξιμα για όλες τις πράξεις νομισματικής πολιτικής που απαιτούν εγγυήσεις, δηλαδή τις πράξεις ανοικτής αγοράς με ή χωρίς αναστροφή και την οριακή χρηματοδότηση.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ

Συμπληρωματικά, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούσαν να ορίζουν και άλλα επιλέξιμα εγγυοδοτικά στοιχεία που ανήκαν στη δεύτερη βαθμίδα (tier two assets, actifs de niveau 2) και τα οποία είχαν ιδιαίτερη σπουδαιότητα για τις εθνικές χρηματοοικονομικές αγορές και τα τραπεζικά συστήματα. Τα στοιχεία δεύτερης βαθμίδας έπρεπε να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας: να είναι χρεόγραφα (εμπορεύσιμα ή μη) ή μετοχές εμπορεύσιμες σε αγορές που υπόκειται σε διοικητικούς περιορισμούς.

Μετοχές και χρεόγραφα εκδοθέντα από πιστωτικά ιδρύματα που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 22 της Οδηγίας 88/220/ΕΕC (που τροποποίησε την Οδηγία 85/61/ΕΕC) για τους οργανισμούς συλλογικών τοποθετήσεων σε κινητές αξίες, δεν ήταν αποδεκτά στον κατάλογο εκτός εάν η ΕΚΤ επέτρεπε στις ΕθνΚΤ να συμπεριλάβουν τέτοια στοιχεία και μόνο εφόσον συνέτρεχαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να είναι χρεωστικοί τίτλοι ή μετοχές εκδοθείσες ή εγγυηθείσες από φορείς χρηματοοικονομικά υγιείς, β) να έχουν εύκολη πρόσβαση στην ΕθνΚΤ, γ) να βρίσκονται στη ζώνη του ευρώ, δ) να είναι εκπεφρασμένα σε ευρώ, ε) να έχουν εκδοθεί ή να είναι εγγυημένα από φορείς που είναι εγκατεστημένοι στη ζώνη του ευρώ. Σε κάθε περίπτωση οι ΕθνΚΤ δεν θα δέχονταν τους ανωτέρω τίτλους σαν στοιχεία δεύτερης βαθμίδας εάν συνέτρεχαν οι λόγοι 1, 2 και 3 της προηγούμενης παραγράφου (στενοί δεσμοί, πρόωρη λήξη του τίτλου πριν από την ημέρα οριστικού διακανονισμού της κύριας πράξης).

Τα στοιχεία της δεύτερης βαθμίδας μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις διασυννοιακές συναλλαγές με την έννοια της προηγούμενης παραγράφου. Τα στοιχεία δεύτερης βαθμίδας ήταν επιλέξιμα για τις αντιστρεπτές πράξεις ανοικτής αγοράς και την οριακή χρηματοδότηση. Δεν χρησιμοποιούνταν, συνήθως, στις άμεσες συναλλαγές του ΕΣΚΤ.

Ο ΕΝΙΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ (THE SINGLE LIST)

Η ΕΚΤ αποφάσισε τον Αύγουστο του 2002 και τον Ιανουάριο του 2003 τη σταδιακή ενοποίηση του συστήματος με τη θέσπιση ενιαίου καταλόγου (single list) που θα υποκαταστούσε τις ανωτέρω δύο βαθμίδες αποδεκτών ασφαλειών. Το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε:

α) την ένταξη στον ενιαίο κατάλογο όλων των περιουσιακών στοιχείων της πρώτης βαθμίδας
β) την εισαγωγή στην πρώτη βαθμίδα των χρεογράφων σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους σε χώρες της ομάδας των 10 (G10) που δεν ανήκουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (βλέπε παρακάτω)

γ) την ένταξη στον ενιαίο κατάλογο και των μη εμπορεύσιμων χρεογράφων που καλύπτονται από ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια (βλέπε παρακάτω)

δ) από τα στοιχεία της δεύτερης βαθμίδας, τα τραπεζικά δάνεια θα περιληφθούν υπό όρους στον ενιαίο κατάλογο (βλέπε παρακάτω)

ε) δεν θα περιληφθούν οι μετοχές, που σήμερα εντάσσονται στη δεύτερη βαθμίδα στην Ισπανία, τις Κάτω Χώρες και την Πορτογαλία.

Την 21.2.2005 η ΕΚΤ δημοσίευσε την αναθεωρημένη έκδοση του εγγράφου με τίτλο " Η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ: Γενική τεκμηρίωση για τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Η νέα έκδοση προσαρτήθηκε στην κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2005/2 που τροποποιούσε την κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2000/7 σχετικά με τα μέσα και τις διαδικασίες νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Οι τροποποιήσεις τέθηκαν σε ισχύ στις 30 Μαΐου 2005. Οι αλλαγές που αφορούσαν την εισαγωγή του ενιαίου καταλόγου των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων περιελάμβαναν τη λήψη των ακόλουθων τεσσάρων μέτρων:

- Την ένταξη, όπως είδαμε, στον κατάλογο των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων της πρώτης βαθμίδας μιας νέας κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, τα οποία προηγουμένως δεν ήταν αποδεκτά, δηλαδή των χρεογράφων σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους στις χώρες της Ομάδας των 10 (G10) εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Το μέτρο αυτό έχει ως αποτέλεσμα ορισμένα χρεόγραφα σε ευρώ που έχουν εκδοθεί από φορείς εγκατεστημένους στον Καναδά, την Ιαπωνία, την Ελβετία και τις Ηνωμένες Πολιτείες να συμπεριληφθούν στον κατάλογο των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων. Την 1^η Ιουλίου 2005 επιλεγμένα χρεόγραφα της κατηγορίας αυτής προστέθηκαν στον κατάλογο των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων.

- Την εφαρμογή των αρχών που χρησιμοποιεί το Ευρωσύστημα για να αξιολογεί τις μη ρυθμιζόμενες αγορές ως αποδεκτές ή μη, προκειμένου το Ευρωσύστημα να εκτελεί τα καθήκοντά του ως προς τη διαχείριση των ασφαλειών:

- τα περιουσιακά στοιχεία που είναι εισηγμένα ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μη ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία έχει αξιολογηθεί ως αποδεκτή, θα θεωρούνται αμέσως αποδεκτά

- τα περιουσιακά στοιχεία που είναι εισηγμένα ή αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μόνο σε μη ρυθμιζόμενες αγορές, οι οποίες αξιολογούνται επί του παρόντος και μέχρι τις 30 Μαΐου 2005 ως αποδεκτές, θα εξακολουθούν να θεωρούνται αποδεκτά μέχρι το Μάιο του 2007. Μετά την ημερομηνία αυτή, τα περιουσιακά στοιχεία που είναι εισηγμένα ή αποτελούν

αντικείμενο διαπραγμάτευσης μόνο σε αγορές που εξακολουθούν να αξιολογούνται ως μη αποδεκτές, θα θεωρούνται πλέον μη αποδεκτά.

- Τη χαλάρωση του κριτηρίου για τα περιουσιακά στοιχεία της πρώτης βαθμίδας σύμφωνα με το οποίο κάθε χρεόγραφο που εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει λάβει διαβάθμιση από οργανισμό αξιολόγησης "ανά έκδοση," ή "ανά πρόγραμμα". Αρκεί πλέον η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του εκδότη.

- Τη διαγραφή από την 30 Απριλίου 2005 των μετοχών από τους καταλόγους των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων της δεύτερης βαθμίδας που καταρτίζουν οι κεντρικές τράπεζες, οι οποίες τις περιελάμβαναν στον κατάλογο των αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ (BANK LOANS)

Σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2005, η ένταξη των τραπεζικών δανείων στον Ενιαίο Κατάλογο θα πραγματοποιηθεί με βάση το εξής **χρονοδιάγραμμα**:

- Τα τραπεζικά δάνεια θα γίνονται αποδεκτά ως ασφάλεια για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ από 1ης Ιανουαρίου 2007, οπότε θα εφαρμοστούν κοινά κριτήρια καταλληλότητας και κοινό πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

- Από 1ης Ιανουαρίου 2007 έως 31 Δεκεμβρίου 2011 θα ισχύσει μεταβατικό καθεστώς με βάση το οποίο θα επιτρέπεται σε κάθε εθνική κεντρική τράπεζα (ΕθνΚΤ) του Ευρωσυστήματος να επιλέξει το ελάχιστο όριο για το ύψος των δανείων που θα γίνονται αποδεκτά ως ασφάλεια και να ορίσει αν θα εφαρμόζεται προμήθεια διαχείρισης.

- Από 1ης Ιανουαρίου 2012 θα ισχύει ενιαίο καθεστώς για τη χρήση τραπεζικών δανείων ως ασφαλειών με κοινό ελάχιστο όριο 500.000 ευρώ.

Κριτήρια καταλληλότητας

Από 1ης Ιανουαρίου 2007 θα ισχύουν τα παρακάτω κριτήρια καταλληλότητας:

- Αποδεκτό δάνειο: είναι η ενοχική υποχρέωση ενός αποδεκτού οφειλέτη προς τους αντισυμβαλλόμενους του Ευρωσυστήματος, η οποία πληροί όλα τα κριτήρια καταλληλότητας. Τα κριτήρια καταλληλότητας των τραπεζικών δανείων ισχύουν επίσης και για τα κοινοπρακτικά δάνεια. Τα τραπεζικά δάνεια "μειούμενου υπολοίπου" (δηλαδή αυτά στα οποία το κεφάλαιο και οι τόκοι αποπληρώνονται με βάση προσυμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα) είναι επίσης αποδεκτά. Αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια αλληλόχρεων λογαριασμών (δηλαδή αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ανακυκλούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων), υπεραναλήψεις από τρεχούμενους λογαριασμούς και εγγυητικές επιστολές (με τις οποίες εγκρίνεται η χρήση πιστώσεων αλλά δεν είναι οι ίδιες τραπεζικά δάνεια) δεν αποτελούν αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία. Τραπεζικά δάνεια που παρέχουν δικαιώματα επί του κεφαλαίου ή/και των τόκων εξαρτώμενα από τα δικαιώματα κομιστών άλλων τραπεζικών δανείων ή χρεογράφων του ίδιου εκδότη επίσης δεν είναι αποδεκτά. Οι ΕθνΚΤ μπορούν με απόφασή τους να μη δέχονται τραπεζικά δάνεια που λήγουν πριν από την ημερομηνία λήξης της πράξης νομισματικής πολιτικής για την οποία χρησιμοποιούνται ως ασφάλεια.

- Αποδεκτοί οφειλέτες: με βάση τη διάκριση σε τομείς σύμφωνα με το ΕΣΛ 95 (Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 1995), οι κατηγορίες αποδεκτών οφειλετών είναι οι εξής: κεντρική κυβέρνηση, κυβερνήσεις ομόσπονδων κρατιδίων/περιφερειακή κυβέρνηση, τοπική αυτοδιοίκηση και μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Τα υπερεθνικά και τα διεθνή ιδρύματα είναι επίσης αποδεκτοί οφειλέτες. Οι εγγυητές και οι αποδεκτές εγγυήσεις υπόκεινται στο καθεστώς που ισχύει για τα αποδεκτά εμπορεύσιμα χρεόγραφα.

- Ελάχιστο ύψος δανείων: από το έτος 2007 έως το 2012 κάθε ΕθνΚΤ θα εφαρμόζει το ελάχιστο ύψος δανείων το οποίο θα ορίζει κατά τη διακριτική της ευχέρεια. Από το 2012 και εξής, θα ισχύει κοινό ελάχιστο όριο 500.000 ευρώ.

- Πιστοληπτική ικανότητα του οφειλέτη: οι οφειλέτες θα πρέπει να είναι οικονομικά εύρωστοι προκειμένου να κρίνονται αποδεκτοί. Η οικονομική τους ευρωστία θα αξιολογείται σύμφωνα με το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

- Νόμισμα: Αποδεκτά θα γίνονται μόνο τραπεζικά δάνεια που έχουν συνομολογηθεί σε ευρώ.

- Μέγιστη και ελάχιστη διάρκεια: Καμία.

- Δίκαιο που διέπει τη σύμβαση δανείου: Η σύμβαση δανείου πρέπει να διέπεται από το δίκαιο χώρας-μέλους της ζώνης του ευρώ.

- Έδρα του οφειλέτη/εγγυητή: Ο οφειλέτης/εγγυητής θα πρέπει να εδρεύει σε χώρα-μέλος της ζώνης του ευρώ.

Πρόσθετες νομικές προϋποθέσεις

Στις επιμέρους χώρες-μέλη της ζώνης του ευρώ προβλέπονται διαφορετικές νομικές προϋποθέσεις για την έγκυρη σύσταση ασφάλειας επί τραπεζικών δανείων και για την ταχεία εκποίησή της σε περίπτωση υπερημερίας του αντισυμβαλλόμενου. Οι εν λόγω νομικές προϋποθέσεις αφορούν την κοινοποίηση προς τον οφειλέτη, το τραπεζικό απόρρητο, καθώς και τη σύσταση και εκποίηση ενεχύρου επί των δανείων. Καθώς η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων δεν είναι ομοιόμορφη σε όλες τις χώρες, οι νομικές προϋποθέσεις και ο τρόπος με τον οποίο πληρούνται ενδέχεται να διαφέρουν από χώρα σε χώρα.

Το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας

Το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας απαρτίζεται από το σύνολο των τεχνικών και των κανόνων που πληρούν την απαίτηση του Ευρωσυστήματος για "υψηλή ποιότητα" των αποδεκτών ασφαλειών. Το εν λόγω πλαίσιο βασίζεται σε **τέσσερις πηγές αξιολόγησης της ποιότητας**, δηλαδή:

- 1)** στους εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης (ECAIs)
- 2)** τα εσωτερικά συστήματα αξιολόγησης (ICASs) που διαθέτουν οι ΕθνΚΤ (το 2005 τέτοια συστήματα διέθεταν οι ΕθνΚΤ της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ισπανίας και της Αυστρίας)
- 3)** τα συστήματα εσωτερικών αξιολογήσεων της πιστοληπτικής ικανότητας (IRB) που διαθέτουν οι αντισυμβαλλόμενοι και
- 4)** τους μηχανισμούς αξιολόγησης (RTs) ανεξάρτητων παροχέων τα οποία διαθέτουν εγκεκριμένοι ανεξάρτητοι διαχειριστές.

Δεν γίνεται διαβάθμιση των ανωτέρω πηγών αξιολόγησης.

Όλες οι πηγές αξιολόγησης της ποιότητας θα πρέπει να πληρούν κριτήρια καταλληλότητας ειδικώς καθοριζόμενα για κάθε πηγή και τα οποία διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι αρχές του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, δηλαδή η ακρίβεια, η συνέπεια και η συγκρισιμότητα τόσο μεταξύ των τεσσάρων πηγών που προαναφέρθηκαν όσο και εντός κάθε πηγής. Το Ευρωσύστημα θα παρακολουθεί τις επιδόσεις των διαφόρων πηγών με βάση ένα σημείο αναφοράς προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι αποδεκτές ασφάλειες πληρούν τα ελάχιστα πρότυπα πιστοληπτικής ικανότητας.

Το Ευρωσύστημα θα ανακοινώνει ένα "κατώφλι" πιστοληπτικής ικανότητας, το οποίο θα ισχύει για τους αποδεκτούς οφειλέτες, κανόνες καταλληλότητας για τους εγγυητές μη εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και το σημείο αναφοράς με βάση το οποίο θα παρακολουθούνται οι επιδόσεις των πηγών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Το Ευρωσύστημα επίσης θα δημοσιοποιεί κατάλογο με τους αποδεκτούς εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης, καθώς και με τους αποδεκτούς μηχανισμούς αξιολόγησης που τελούν υπό τη διαχείριση ανεξάρτητων φορέων και τους διαχειριστές αυτών.

Κάθε αντισυμβαλλόμενος θα πρέπει να εξειδικεύει ποια από τις τέσσερις διαθέσιμες πηγές αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας χρησιμοποιεί σαν βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση των οφειλετών/εγγυητών των τραπεζικών δανείων που θα καταθέτει ως ασφάλεια. Στη συνέχεια θα πρέπει να χρησιμοποιεί αυτό το συγκεκριμένο σύστημα επί μια προκαθορισμένη χρονική περίοδο (π.χ. ένα έτος). Ο κατάλογος των αποδεκτών οφειλετών/εγγυητών τον οποίο θα υποβάλλει ένας αντισυμβαλλόμενος θα παραμένει αυστηρώς απόρρητος και θα είναι γνωστός μόνο στο Ευρωσύστημα και τον αντισυμβαλλόμενο.

Το σύνολο των τεχνικών και των κανόνων που προβλέπονται από το πλαίσιο του Ευρωσυστήματος για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας όσον αφορά τα τραπεζικά δάνεια θα εφαρμόζεται επίσης και σε εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία χωρίς πιστοληπτική διαβάθμιση.

Διαδικασίες

- Οι διαδικασίες για τη χρήση τραπεζικών δανείων ως ασφαλειών θα εφαρμόζονται ανάλογα με το νομικό και λειτουργικό περιβάλλον κάθε χώρας και με τον όγκο αποδεκτών δανείων που αναμένεται να χρησιμοποιούν οι αντισυμβαλλόμενοι.
- Στην αρχή της μεταβατικής περιόδου, κάθε ΕθνΚΤ θα εφαρμόσει λύσεις σε εθνικό επίπεδο οι οποίες θα πληρούν κάποιες ελάχιστες κοινές προϋποθέσεις υπηρεσιών ώστε να διασφαλίζεται ένα ελάχιστο επίπεδο υπηρεσιών του Ευρωσυστήματος για τη μεταβίβαση τραπεζικών δανείων. Το σύστημα ανταποκριτών κεντρικών τραπεζών (ΣΑΚΤ) θα επιτρέπει στους αντισυμβαλλόμενους να χρησιμοποιούν τραπεζικά δάνεια σε διασυνοριακό επίπεδο.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος περιέλαβε στην κατηγορία των μη εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων τις δανειακές απαιτήσεις και τα κοινά ομολογιακά δάνεια του Νόμου 3156/2003 τα

οποία δεν αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες αγορές και για τα οποία εκδίδονται ενσώματοι τίτλοι στον κομιστή που διατίθενται εξ ολοκλήρου στα πιστωτικά ιδρύματα.

ΜΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΥΠΟΘΗΚΑ ΔΑΝΕΙΑ

Τα μη εμπορεύσιμα χρεόγραφα που καλύπτονται από ενυπόθηκα δάνεια είναι τίτλοι οι οποίοι δεν συγκεντρώνουν όλα τα χαρακτηριστικά της πλήρους τιτλοποίησης. Αυτή η κατηγορία περιουσιακών στοιχείων αρχικά περιλαμβάνει μόνον υποσχετικές καλυμμένες με υποθήκη οι οποίες εκδίδονται στην Ιρλανδία, και τούτο λόγω του ειδικού νομικού καθεστώτος που διέπει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία στην Ιρλανδία, το οποίο δεν μπορεί εύκολα να μεταφερθεί σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ. Επί του παρόντος το Ευρωσύστημα δεν κρίνει αναγκαία την επέκταση αυτής της κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται στην Ιρλανδία σε όλες τις χώρες της ζώνης του ευρώ, δεδομένου ότι τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια είναι ήδη αποδεκτά ως ασφάλεια σε πολλές χώρες σε τιτλοποιημένη μορφή, είτε ως χρεόγραφα που καλύπτονται από ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια είτε ως τίτλοι τύπου Pfandbrief.

STEP (SHORT – TERM EUROPEAN PAPER)

Την 14.9.2006, το Δ.Σ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) αποφάσισε να εντάξει στους αποδεκτούς τίτλους για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος τον Βραχυπρόθεσμο Ευρωπαϊκό Τίτλο (STEP) που είναι διαπραγματεύσιμος σε μη ρυθμιστική αγορά. Για να είναι αποδεκτός ο τίτλος πρέπει να εκπληρώνει τα κριτήρια του προγράμματος STEP που είναι η παροχή της αναγκαίας πληροφόρησης από τον εκδότη, τα τυπικά στοιχεία του τίτλου, ο διακανονισμός και η παροχή στατιστικών στοιχείων για τις αποδόσεις. Η ένταξη θα ελάμβανε χώρα όταν η ΕΚΤ θα δημοσίευε στην ιστοσελίδα της στατιστικά στοιχεία για τις αποδόσεις του τίτλου. Η ΕΚΤ δημοσίευσε για πρώτη φορά στην ιστοσελίδα της ημερήσια στατιστικά στοιχεία για τις αποδόσεις του βραχυπρόθεσμου τίτλου STEP την 2.4.2007 και από την ημερομηνία αυτή η αγορά των τίτλων αυτών έγινε αποδεκτή σαν μη ρυθμιστική αγορά (non-regulated market) για την παροχή ασφάλειας (collateral) στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΔΕΚΤΑ ΣΑΝ ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε την 25.5.2007 σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία που είναι αποδεκτά σαν ασφάλειες στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος τα εξής:

Με την ολοκλήρωση του ενιαίου πλαισίου ασφαλειών την 1η Ιανουαρίου 2007, το Ευρωσύστημα διευκρίνισε ότι, με εξαίρεση τα διεθνή ή υπερεθνικά ιδρύματα, οι εκδότες εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων που είναι αποδεκτά για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος θα πρέπει να είναι εγκατεστημένοι είτε στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) είτε σε μία από τις τέσσερις εκτός ΕΟΧ χώρες της Ομάδας των 10. Κατά συνέπεια, τα περιουσιακά στοιχεία που εκδίδονται από φορείς που εδρεύουν εκτός του ΕΟΧ ή στις εκτός ΕΟΧ χώρες της Ομάδας των 10 δεν θα είναι αποδεκτά, ανεξαρτήτως του αν παρέχεται εγγύηση από φορέα εγκατεστημένο στον ΕΟΧ. Σημειώνεται ότι ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος αποτελείται από τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιπλέον την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Οι τέσσερις εκτός ΕΟΧ χώρες της Ομάδας των 10 είναι ο Καναδάς, η Ιαπωνία, η Ελβετία και οι ΗΠΑ.

Με βάση τα ανωτέρω, από 1ης Ιουνίου 2007 τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία της πρώτης βαθμίδας δεν θα είναι πλέον αποδεκτά. Εντούτοις, τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν εκδοθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 θα εξαιρεθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 και μόνο μετά από αυτή την ημερομηνία θα παύσουν να είναι αποδεκτά.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ 20ής ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ I ΚΑΙ II ΤΗΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑΣ ΓΡΑΜΜΗΣ ΕΚΤ/2000/7 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η ανωτέρω Οδηγία επέφερε τις ακόλουθες προσθήκες και τροποποιήσεις σχετικά με την παροχή ασφάλειας για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος:

□ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (FCC)

Τα μερίδια των Γαλλικών αμοιβαίων πιστωτικών κεφαλαίων (Fonds communs de créances, (FCC), που είχαν περιληφθεί στον κατάλογο περιουσιακών στοιχείων της πρώτης βαθμίδας και έχουν εκδοθεί πριν από την 1η Μαΐου 2006, θα εξακολουθήσουν να είναι αποδεκτά στη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Μερίδια FCC που έχουν εκδοθεί μετά την 1η Μαΐου 2006 δεν είναι αποδεκτά

□ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ (GLOBAL NOTES)

Από την 1η Ιανουαρίου 2007 τα διεθνή χρεόγραφα με μορφή τίτλων στον κομιστή που εκδίδονται μέσω διεθνών κεντρικών αποθετηρίων αξιών θα είναι αποδεκτά μόνο εφόσον εκδίδονται με τη μορφή των νέων ενιαίων τίτλων (New Global Notes - NGN) και είναι κατατεθειμένα σε κοινό θεματοφύλακα που είναι διεθνές κεντρικό αποθετήριο αξιών ή, κατά περίπτωση, κεντρικό αποθετήριο αξιών ανταποκρινόμενο στα ελάχιστα πρότυπα που θέτει η ΕΚΤ.

Τα διεθνή χρεόγραφα με τη μορφή τίτλων στον κομιστή, που έχουν εκδοθεί με τη μορφή κλασικών ενιαίων τίτλων (Classical Global Notes - CGN) πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και οι κατά γένος ορισμένοι (fungible) τίτλοι που εκδίδονται υπό τον ίδιο κωδικό ISIN από την παραπάνω ημερομηνία και εξής θα εξακολουθήσουν να είναι αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία έως τη λήξη τους.

□ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΙΣΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε την 25.5.2007 σχετικά με τα περιουσιακά στοιχεία που είναι αποδεκτά σαν ασφάλειες στις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος τα εξής:

Σύμφωνα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ, τα εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία που έχουν εκδοθεί πριν από τις 31 Μαΐου 2007 και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μη ρυθμιζόμενες αγορές οι οποίες επί του παρόντος πληρούν τις απαιτούμενες από το Ευρωσύστημα προϋποθέσεις ασφάλειας και προσβασιμότητας, όχι όμως και διαφάνειας, θα παραμείνουν αποδεκτά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, μετά δε από αυτή την ημερομηνία θα παύσουν να είναι αποδεκτά. Αυτό δεν ισχύει για μη εξασφαλισμένα εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία εκδίδουν πιστωτικά ιδρύματα και τα οποία είχαν γίνει αποδεκτά ως περιουσιακά στοιχεία της δεύτερης βαθμίδας, έπαυσαν δε να είναι αποδεκτά στις 31 Μαΐου 2007»

□ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΛΥΜΜΕΝΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ

Καλυμμένα ομόλογα (covered bonds) είναι ομόλογα σταθερού εισοδήματος, που εκδίδονται κύρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και καλύπτονται από περιουσιακά στοιχεία που περιορίζουν ή εκμηδενίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο όπως π.χ από υψηλής ποιότητας υποθήκες, ενυπόθηκα ομόλογα ή δάνεια και εγγυήσεις της κυβέρνησης, οργανισμών του δημόσιου τομέα ή διεθνών χρηματοοικονομικών οργανισμών. Το Δ.Σ της ΕΚΤ αποφάσισε να τροποποιήσει την πιστωτική αξιολόγηση των καλυμμένων τραπεζικών ομολόγων (covered bank bonds). Όσα εκδίδονται από την 1.1.2008 θα αξιολογούνται όπως όλα τα διαπραγματεύσιμα περιουσιακά στοιχεία υποκειμένα στις ίδιες απαιτήσεις πιστοληπτικής βαθμολόγησης. Για όσα έχουν εκδοθεί πριν από 1.1.2008, θεωρείται ότι πληρούν τα κριτήρια υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εάν πληρούν απαρέγκλιτα τα κριτήρια του άρθρου 22 παράγραφος 4 της οδηγίας για τους ΟΣΕΚΑ, δηλαδή θα εφαρμόζεται η παλιά πιστοληπτική αξιολόγηση (old credit rating) μέχρι τη λήξη τους. Η αλλαγή έγινε για να απλοποιήσει και ομογενοποιήσει το

σύστημα αξιολόγησης των αποδεκτών ασφαλειών του Ευρωσυστήματος και δεν επηρεάζει την επιλεξιμότητα των καλυμμένων τραπεζικών ομολόγων.